

Cymorth ariannol i fyfyrwyr israddedig mewn addysg uwch 2026/27

Canllaw i etholwyr

Ar gyfer mynediad ym mis Medi 2026

Senedd Cymru yw'r corff sy'n cael ei ethol yn ddemocrataidd i gynrychioli buddiannau Cymru a'i phobl.

Mae'r Senedd, fel y'i gelwir, yn deddfu ar gyfer Cymru, yn cytuno ar drethi yng Nghymru, ac yn dwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif.

Gallwch weld copi electronig o'r ddogfen hon ar wefan y Senedd:
[**ymchwil.senedd.cymru**](http://ymchwil.senedd.cymru)

Gellir cael rhagor o gopïau o'r ddogfen hon mewn ffurfiau hygyrch, yn cynnwys Braille, print bras, fersiwn sain a chopïau caled gan:

Senedd Cymru
Tŷ Hywel
Bae Caerdydd
CF99 1SN

X: [**@SeneddYmchwil**](https://twitter.com/SeneddYmchwil)
Ymchwil y Senedd: [**ymchwil.senedd.cymru**](http://ymchwil.senedd.cymru)
Tanysgrifiwch: [**Cylchlythyr**](mailto:Cylchlythyr)

© Hawlfraint Comisiwn y Senedd 2026

Ceir atgynhyrchu testun y ddogfen hon am ddim mewn unrhyw fformat neu gyfrwng cyn belled ag y caiff ei atgynhyrchu'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol na difriol. Rhaid cydnabod mai Comisiwn y Senedd sy'n berchen ar hawlfraint y deunydd a rhaid nodi teitl y ddogfen.

Cymorth ariannol i fyfyrwyr israddedig mewn addysg uwch 2026/27

Canllaw i etholwyr

Ar gyfer mynediad ym mis Medi 2026

Awdur:

Lucy Yarham

Mae Ymchwil y Senedd yn darparu cymorth ymchwil diduedd i Aelodau o'r Senedd. Ni allwn ohebu yn uniongyrchol ag unigolion neu sefydliadau eraill, na rhoi cyngor na sylwadau ar achosion unigol.

Mae'r wybodaeth a ddarperir yn y canllaw hwn at ddibenion gwybodaeth gyffredinol yn unig i gefnogi gwaith Aelodau o'r Senedd. Ni fwriedir iddo gymryd lle deddfwriaeth, canllawiau, polisi na chyngor proffesiynol.

Mae'r canllaw hwn yn rhoi gwybodaeth am gymorth ariannol sydd ar gael i fyfyrwyr cymwys sy'n bwriadu astudio cwrs addysg uwch israddedig amser llawn neu ran-amser yn 2026/27. Mae'r canllaw hwn yn berthnasol i fyfyrwyr sy'n preswyl fel arfer yng Nghymru.

Gall cymorth ariannol myfyrwyr helpu gyda ffioedd dysgu a chostau byw.

Mae **Cyllid Myfyrwyr Cymru** yn asesu eich cymhwysedd am gyllid, ac mae'r **Cwmni Benthyciadau i Fyfyrwyr** yn gwneud taliadau ar ffurf grantiau neu fenthyciadau i chi (ar gyfer costau byw) neu i'ch darparwr (ar gyfer ffioedd dysgu).

Mae'r rheolau ynghylch cymorth ariannol myfyrwyr yn gymhleth, ac mae llawer o eithriadau ac amgylchiadau arbennig. Byddwch yn gweld bod yr ymadrodd 'fel arfer' yn cael ei ddefnyddio'n aml yn y canllaw hwn. Y rheswm am hyn yw mai canllaw cyffredinol yw'r ddogfen hon, ac nid yw'n cwmpasu pob posibilrwydd o ran amgylchiadau neu hawliau.

Efallai na fyddwch yn gymwys i gael pob math o gymorth yn y canllaw hwn, neu'r uchafsymiau a ddangosir, gan ddibynnu ar amgylchiadau eich aelwyd a'ch man astudio.

Mae gan Ymchwil y Senedd ganllaw ar gyfer cymorth ariannol i **fyfyrwyr ôl-raddedig** ac i fyfyrwyr mewn **addysg bellach**.

Ymwadiad: Mae pobl yn holi Ymchwil y Senedd yn rheolaidd ynghylch cyllid myfyrwyr ac mae'r canllaw hwn yn nodi gwybodaeth am rai o'r cwestiynau mwyaf cyffredin. Ni fwriedir iddo fod yn ganllaw cynhwysfawr a dylech bob amser ofyn am gyngor gan Cyllid Myfyrwyr Cymru neu weithiwr proffesiynol cymwysedig sydd wedi'i deilwra i'ch sefyllfa unigol.

Ni all Ymchwil y Senedd roi cyngor ar achosion nac amgylchiadau unigol. I gael rhagor o gyngor a gwybodaeth, cysylltwch â Cyllid Myfyrwyr Cymru.

Cynnwys

1. Meini prawf cymhwysedd.....	8
Eich cenedligrwydd a phreswyliaeth	8
Myfyrwyr rhyngwladol	9
Eich cwrs	9
Eich prifysgol neu eich coleg.....	9
Eich oedran	10
Eich astudiaethau blaenorol.....	10
2. Cyrsiau amser llawn: help gyda ffioedd dysgu	11
Prifysgol a cholegau.....	11
Bwrsariaeth y GIG	11
Bwrsariaeth gwaith cymdeithasol.....	12
3. Amser llawn: help gyda chostau byw	13
Grantiau a benthyciadau cynhaliaeth	13
Trefniadau yng Nghymru i ganslo rhan o'r benthyciad cynhaliaeth.....	14
4. Help os ydych yn dilyn cwrs rhan-amser	15
Ffioedd dysgu.....	15
Costau byw.....	15
5. Rhagor o gymorth ariannol.....	17
Grantiau dibynyddion.....	17
Grant gofal plant	17
Lwfans Dysgu i Rieni	18
Grant oedolion dibynnol.....	18
Lwfansau myfyrwyr anabl.....	18
Grant teithio	19
Cymorth arbennig.....	19
Cronfeydd prifysgolion a sefydliadau	20
Dawns, drama a cherdd.....	20
Astudio drwy gyfrwng y Gymraeg.....	20

Teithio rhatach.....21

1. Meini prawf cymhwysedd

Mae'r rheolau'n ymwneud â chymhwysedd yn gymhleth. Canllaw cyffredinol yn unig yw hwn felly nid yw'n cynnwys manylion am yr holl amgylchiadau posibl. Os oes gennych unrhyw gwestiynau am eich cymhwysedd, dylech gysylltu â Cyllid Myfyrwyr Cymru yn uniongyrchol.

Yn gyffredinol, mae cymhwysedd yn dibynnu ar ffactorau fel:

- Eich cenedligrwydd a phreswyliaeth;
- Eich cwrs;
- Eich prifysgol neu eich coleg;
- Eich oedran;
- Eich astudiaethau blaenorol.

Eich cenedligrwydd a phreswyliaeth

Yn gyffredinol, er mwyn bod yn gymwys, mae angen i chi fod:

- yn wladolyn y DU neu fod â statws preswyllydd sefydlog;
- yn byw yng Nghymru fel arfer; a hefyd
- wedi bod yn byw yn y DU ers 3 blynedd cyn dechrau eich cwrs.

Os na fyddwch yn bodloni'r tri amod hyn, efallai eich bod yn dal i fod yn gymwys i wneud cais am gymorth, er enghraifft:

- os ydych yn wladolyn yr UE ac â statws preswyllydd sefydlog;
- yn ffoadur; neu
- o dan ddiogelwch dyngarol.

Mae Cyllid Myfyrwyr Cymru yn cyhoeddi gwybodaeth am feini prawf cymhwysedd yn seiliedig ar genedligrwydd a phreswyliaeth.

Myfyrwyr rhyngwladol

Sylwch na ddylai unrhyw beth yn y canllaw hwn gael ei ystyried yn gyngor ar fewnfudo. Mae cyngor ar fewnfudo wedi'i reoleiddio'n llym a dim ond **cynghorwyr sydd wedi'u cofrestru** neu gorff proffesiynol cymeradwy sy'n gallu ei gynnig.

Yn aml, mae gan ddarparwyr addysg uwch swyddfa ryngwladol, a all helpu gydag unrhyw gwestiynau sydd gennych am eich amgylchiadau penodol.

Hefyd o ddiddordeb efallai - mae Cyngor y DU dros Faterion Myfyrwyr Rhyngwladol (**UKCISA**) yn cyhoeddi gwybodaeth am **statws myfyrwyr cartref ar gyfer Cymru**, ac mae ganddynt **fanylion cyswllt ar gyfer myfyrwyr rhyngwladol** gyda chwestiynau am eu cymhwysedd i gael cymorth.

Eich cwrs

Rhaid i'ch **cwrs** fod wedi'i leoli yn y Deyrnas Unedig, ac mae'r cyrsiau cymwys yn cynnwys:

- gradd gyntaf;
- gradd sylfaen;
- Tystysgrif addysg uwch;
- Diploma addysg uwch;
- Tystysgrif Genedlaethol Uwch;
- Diploma Cenedlaethol Uwch;
- Tystysgrif Addysg i Raddedigion (TAR);
- cwrs Addysg Gychwynnol i Athrawon.

Eich prifysgol neu eich coleg

Rhaid i'ch **darparwr** naill ai:

- gael ei ariannu gan y llywodraeth; neu
- gael ei ariannu'n breifat ond yn cynnal cyrsiau sydd wedi'u cymeradwyo i'w hariannu gan Lywodraeth Cymru.

Mae Cyllid Myfyrwyr Cymru yn cyhoeddi **rhestr o gyrsiau mewn darparwyr preifat** sydd wedi'u cymeradwyo'n benodol ar gyfer cyllid myfyrwyr gan Lywodraeth Cymru. Cysylltwch â'ch prifysgol neu eich coleg os nad ydych yn siŵr a yw eich cwrs yn gymwys i gael cymorth ariannol.

Eich oedran

Nid oes **terfyn oedran** er mwyn bod yn gymwys i gael benthyciad ffioedd dysgu, ond rhaid i chi fod o dan 60 oed i fod yn gymwys am fenthyciad cynhaliaeth.

Eich astudiaethau blaenorol

Fel arfer dim ond cymorth ariannol ar gyfer eich **cwrs** addysg uwch cyntaf y gallwch ei gael. Ceir rheolau cymhleth ar yr hyn y mae gennych hawl iddo os ydych yn ystyried dilyn cwrs sydd â lefel gyfatebol i un rydych wedi'i ddilyn eisoes, p'un a ydych wedi'i gwblhau ai peidio. Mae'r rheolau hyn yn gymwys i gyrsiau amser llawn a rhan-amser.

Os ydych eisoes wedi dilyn cwrs addysg uwch ar lefel israddedig, dylech siarad â Cyllid Myfyrwyr Cymru cyn penderfynu a fyddwch yn dechrau cwrs newydd. Dylai Cyllid Myfyrwyr Cymru allu rhoi cyngor i chi ynghylch a ydych chi'n gymwys i gael cyllid a gweld a yw'ch amgylchiadau'n dod o dan un o'r 'categoriâu eithrio', fel cwrs addysg gychwynnol i athrawon neu feddygaeth a deintyddiaeth.

2. Cyrsiau amser llawn: help gyda ffioedd dysgu

Mae faint o **fenthyciad ffioedd dysgu** y mae gennych hawl iddo yn dibynnu ar gost y cwrs a ble rydych am astudio. Nid yw'n seiliedig ar incwm eich aelwyd.

Telir y benthyciad ffioedd dysgu yn uniongyrchol i'r sefydliad lle rydych yn astudio. Mae'n rhaid ichi ei ad-dalu, plws llog, ar ôl ichi orffen neu adael eich cwrs.

Mae rheolau cymhleth ynglŷn â faint y bydd rhaid i chi ei dalu'n ôl os byddwch yn gadael eich cwrs cyn ei gwblhau. Dylech gadarnhau gyda Cyllid Myfyrwyr Cymru os oes arnoch angen rhagor o wybodaeth am hyn.

Prifysgol a cholegau

Os ydych yn astudio mewn prifysgol neu goleg a reoleiddir, a ariennir yn gyhoeddus, gallant godi hyd at £9,790 y flwyddyn mewn ffioedd dysgu.

Mae dau brif wahaniaeth os ydych yn astudio mewn prifysgol neu goleg preifat:

1. Nid oes cyfyngiadau ar y ffioedd dysgu y gallant eu codi arnoch.
2. Mae swm y benthyciad ffioedd dysgu sydd ar gael yn llai na phe baech yn mynd i brifysgol neu goleg cyhoeddus. Mae hyn yn golygu, os byddant yn codi ffioedd sy'n fwy nag uchafswm y benthyciad ffioedd dysgu y gallwch ei gael, y bydd rhaid i chi dalu'r gwahaniaeth eich hunan.

Pan fyddwch yn astudio gyda'r math hwn o ddarparwr, dim ond os yw eich cwrs wedi'i gymeradwyo, neu ei 'ddynodi' gan Lywodraeth Cymru y gallwch gael benthyciad ffioedd dysgu. Mae Cyllid Myfyrwyr Cymru yn cyhoeddi rhestr o **gyrsiau sydd wedi'u dynodi ar gyfer cymorth**.

Bwrsariaeth y GIG

Os ydych yn dilyn cwrs a fydd yn arwain at gymhwyster mewn gofal iechyd, meddygaeth neu ddeintyddiaeth, mae'n bosibl y gallwch gael **bwrsariaeth gan GIG Cymru**. Mae Bwrsariaeth y GIG yn cael ei hasesu a thelir amdani gan **Gynllun Bwrsariaeth y GIG**, nid gan Cyllid Myfyrwyr Cymru.

Dylech gysylltu â [**Gwasanaethau Dyfarniadau Myfyrwyr GIG Cymru**](#) am ragor o wybodaeth.

Bwrsariaeth gwaith cymdeithasol

Os ydych yn dilyn cwrs gradd israddedig cymeradwy mewn gwaith cymdeithasol, gallwch wneud cais am fwrsariaeth gwaith cymdeithasol gan [**Gofal Cymdeithasol Cymru**](#).

I gael rhagor o wybodaeth, gan gynnwys meini prawf cymhwysedd, gallwch gysylltu â [**Thîm Ariannu Myfyrwyr a Grantiau Gofal Cymdeithasol Cymru**](#).

3. Amser llawn: help gyda chostau byw

Mae help gyda chostau byw yn fwy cymhleth na Benthyciadau Ffioedd Dysgu. Mae incwm eich aelwyd yn cael ei ystyried, ond dim ond i benderfynu ar y rhaniad rhwng y grant cynhaliaeth a'r benthyciad i'w ad-dalu – nid ar gyfer penderfynu ar yr uchafswm y gallwch ei gael.

Grantiau a benthyciadau cynhaliaeth

Mae **cydbwysedd y grant a'r benthyciad** rydych yn eu cael ar gyfer costau byw yn seiliedig ar incwm eich aelwyd, lle byddwch yn astudio ac yn byw.

Gall y rhan fwyaf o fyfyrwyr gael grant am o leiaf £1,020, nad oes rhaid ei dalu'n ôl. Ar ôl hynny, mae gweddill eich cymorth costau byw yn cynnwys y benthyciad cynhaliaeth, y mae angen i chi ei ad-dalu.

Gallwch gael help ychwanegol mewn amgylchiadau penodol, megis os oes gennych ddibynyddion. Esbonnir hyn yn ddiweddarach yn y canllaw.

Bydd swm blynyddol cyffredinol y cyllid y gallwch ei gael yn gymysgedd o grant cynhaliaeth, ynghyd â'r benthyciad cynhaliaeth os hoffech ei gael. Caiff hyn ei dalu'n uniongyrchol i'ch cyfrif banc ar ddechrau pob tymor, ond dim ond ar ôl i chi gofrestru ar gyfer eich cwrs ac ar ôl i'ch darparwr gadarnhau eich presenoldeb.

Y benthyciad a'r grant cyfunol uchaf y byddwch yn ei gael yn **2026/27** yw:

- £10,685 os ydych yn byw gyda'ch rhieni;
- £12,590 os ydych yn byw i ffwrdd o gartref eich rhieni ac yn astudio yn rhywle y tu allan i Lundain;
- £15,720 os ydych yn byw i ffwrdd o gartref eich rhieni ac yn astudio yn Llundain.

Mae'r balans rhwng y grant a'r benthyciad sy'n gwneud y cyfansymiau hyn yn dibynnu ar incwm eich cartref. Mae Cyllid Myfyrwyr Cymru yn cyhoeddi **tablau gydag amcangyfrifon o faint o fenthyciad a grant y gallech ei gael**.

Codir llog arnoch ar gyfer eich benthyciadau cynhaliaeth a ffioedd dysgu o'r diwrnod cyntaf y telir yr arian i'ch cyfrif banc nes i'r benthyciad gael ei ad-dalu'n llawn neu ei ganslo.

Trefniadau yng Nghymru i ganslo rhan o'r benthyciad cynhaliaeth

Os ydych chi wedi cymryd benthyciad cynhaliaeth ar gyfer cwrs israddedig amser llawn ers blwyddyn academaidd 2010/11, gallai Llywodraeth Cymru ganslo hyd at £1,500 o'ch dyled. Mae hyn yn cael ei gymhwyso yn fuan ar ôl i ad-daliad cyntaf y benthyciad gael ei wneud, ac fe'i dangosir fel arfer ar y datganiad benthyciadau myfyrwyr nesaf.

Mae'r Cwmni Benthyciadau Myfyrwyr yn cyfrifo faint fydd yn cael ei ddidynnu o'ch benthyciad. I gael rhagor o wybodaeth, gweler **cyngor Llywodraeth Cymru ar y polisi dileu rhannol.**

4. Help os ydych yn dilyn cwrs rhan-amser

Ar gyfer **cyrsgiau israddedig rhan-amser**, mae'r pecyn cymorth cynhaliath yn fersiwn pro rata o'r pecyn amser llawn uchod. Er enghraifft, os ydych chi'n astudio 50% o amser cwrs amser llawn, rydych chi'n cael y ganran gyfatebol o gymorth ariannol.

Ffioedd dysgu

Fel cyrsiau amser llawn, mae uchafswm Benthyciad Ffioedd Dysgu y gallwch ei gael. Nid yw hyn yn dibynnu ar incwm eich aelwyd.

Fodd bynnag, rhaid i ddwysedd y cwrs rydych yn dewis ei ddilyn fod o leiaf 25 y cant i gael benthyciad ffioedd dysgu. Ystyr dwysedd y cwrs yw canran yr amser rydych yn astudio o'i gymharu â chwrs amser llawn. Gall dwysedd cyrsiau rhan-amser fod yn 25, 50 neu 75 y cant.

Mae uchafswm y benthyciad ffioedd dysgu ar gyfer myfyrwyr yn 2026/27 wedi'i nodi yn y tabl isod.

Lleoliad astudio	Benthyciad ffioedd dysgu sydd ar gael yn 2026/27
Prifysgol neu goleg yng Nghymru, neu'n astudio yn y Brifysgol Agored	£2,875
Prifysgol neu goleg cyhoeddus tu allan i Gymru	£7,335
Prifysgol neu goleg preifat tu allan i Gymru	£4,895

Ffynhonnell: [Cyllid Myfyrwyr Cymru](#)

Costau byw

Yn debyg i fyfyrwyr amser llawn, gall myfyrwyr rhan-amser gael help gyda'u costau byw ar ffurf grant cynhaliath a benthyciad cynhaliath. Mae'r rhain yn ddarostyngedig i'r uchafsymiau fesul blwyddyn, gyda'r rhaniad rhwng grant a benthyciad wedi'i bennu gan incwm eich aelwyd.

Ar gyfer **costau cynhaliaeth**, yn debyg i gwrs amser llawn, gall myfyrwyr gael cyfuniad o grant cynhaliaeth a benthyciad cynhaliaeth. Bydd swm y grant a'r benthyciad rydych chi'n ei gael yn dibynnu ar incwm eich aelwyd a dwysedd eich cwrs.

Rhaid i fyfyrwyr rhan-amser fod yn astudio ar ddwysedd cwrs o 25 y cant o leiaf i gael grant a benthyciad ar gyfer costau byw a benthyciad ffioedd dysgu.

I fyfyrwyr rhan-amser, mae cyfanswm y cyllid y gallwch ei gael yn dibynnu ar ddwysedd eich cwrs. Mae Cyllid Myfyrwyr Cymru yn cyhoeddi **tablau gydag enghreifftiau dangosiadol o swm y benthyciad a'r grant** y gallai myfyriwr ei gael.

5. Rhagor o gymorth ariannol

Mae grantiau ychwanegol ar gael i'ch helpu os oes gennych amgylchiadau penodol sy'n golygu bod arnoch angen cymorth ychwanegol. Mae'r cyllid sydd ar gael i fyfyrwyr amser llawn a rhan-amser yn wahanol.

Mae'r rhain oll ar ben unrhyw hawl i fenthyciad ffioedd dysgu a benthyciadau a grantiau cynhaliaeth.

Grantiau dibynyddion

Mae'r rhain ar gael i fyfyrwyr sydd â phlant dibynnol neu oedolion dibynnol. Maent ar gael i fyfyrwyr amser llawn a rhan-amser, gan ddibynnu ar ddwysedd y cwrs.

Grant gofal plant

Mae **Grant Gofal Plant** ar gael i helpu i dalu costau gofal plant os ydych chi'n fyfyrwr israddedig sydd â phlant o dan 15 oed (neu o dan 17 oed os oes ganddyn nhw anghenion addysgol arbennig).

Gall y grant dalu cyfran o'ch costau gofal plant hyd at uchafswm fesul wythnos. Yn 2026/27, mae hyn yn £196 ar gyfer un plentyn dibynnol ac yn gyfanswm o £335 os oes gennych ddau neu fwy o blant dibynnol. Os ydych yn fyfyrwr rhan-amser, bydd y swm y gallech ei gael yn dibynnu ar ddwysedd eich cwrs.

Ni fyddwch yn gymwys i gael y grant hwn os byddwch chi:

- yn hawlio'r elfen gofal plant o'r Credyd Treth Gwaith neu Gredyd Cynhwysol;
- yn cael gofal plant di-dreth gan Cyllid a Thollau EF;
- yn talu perthynas i ofalu am eich plentyn;
- Neu os yw eich partner yn cael cyllid gan y GIG.

Mae rhagor o wybodaeth, gan gynnwys symiau o gyllid, ar gael gan **Cyllid Myfyrwyr Cymru**.

Gofal plant am ddim

Gall rhieni plant rhwng 3 a 4 oed fod yn gymwys i gael cymorth gofal plant pellach gan Lywodraeth Cymru o dan y **Cynnig Gofal Plant**. Efallai y bydd rhieni cymwys yn gallu cael **30 awr o ofal plant am ddim am hyd at 48 wythnos** y flwyddyn.

Mae rhagor o wybodaeth am ofal plant ar gael gan y **Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd**.

Lwfans Dysgu i Rieni

Gall y **Lwfans Dysgu i Rieni** dalu rhai o'r costau ychwanegol a allai fod gennych os ydych chi'n fyfyrwr israddedig sydd â phlant.

Mae faint y gallwch ei gael yn dibynnu ar incwm eich cartref, incwm eich dibynnyddion ac a oes gennych bartner ai peidio. Nid oes rhaid i chi ei dalu'n ôl. Mae'r swm y gall myfyrwyr rhan-amser ei gael yn seiliedig ar ddwysedd eich cwrs.

Mae rhagor o wybodaeth, gan gynnwys symiau o gyllid, ar gael gan **Cyllid Myfyrwyr Cymru**.

Grant oedolion dibynnol

Gall y **Grant Oedolion Dibynnol** dalu rhai o'r costau ychwanegol a allai fod gennych os ydych chi'n fyfyrwr israddedig gydag oedolyn sy'n dibynnu arnoch chi'n ariannol, oni bai eu bod nhw'n ŵr, yn wraig neu'n bartner i chi.

Mae faint y gallwch ei gael yn dibynnu ar incwm eich cartref, incwm eich dibynnydd ac a oes gennych bartner ai peidio. Os ydych chi'n fyfyrwr rhan-amser, bydd y swm y gallwch ei gael yn cael ei gyfrifo yn seiliedig ar ddwyyster eich astudiaethau.

Mae rhagor o wybodaeth, gan gynnwys symiau o gyllid, ar gael gan **Cyllid Myfyrwyr Cymru**.

Lwfansau myfyrwyr anabl

Mae **Lwfansau Myfyrwyr Anabl** yn ffynhonnell arall o gyllid sydd ar gael i fyfyrwyr sydd ag anabledd, gan gynnwys cyflwr iechyd meddwl, salwch tymor hir neu unrhyw anabledd arall.

Nid yw'r lwfans yn dibynnu ar incwm eich aelwyd ac nid oes angen i chi ei ad-dalu. Gellir defnyddio hwn i dalu costau offer arbenigol, cynorthwyydd anfeddygol, a chostau mwy cyffredinol sydd gennych.

Mae rhagor o wybodaeth, gan gynnwys symiau'r cyllid, ar gael gan [Cyllid Myfyrwyr Cymru](#) sydd hefyd yn cyhoeddi [canllaw ar y Lwfans Myfyrwyr Anabl](#).

Grant teithio

Os ydych yn mynd i leoliad gwaith fel rhan o'ch cwrs gofal iechyd yn y DU neu'n astudio dramor fel rhan o'ch cwrs, mae'n bosibl y byddwch yn gymwys i gael [grant i'ch helpu i dalu costau teithio](#).

Gall y grant teithio helpu tuag at gostau teithio i'ch cartref ac yn ôl ac os yw eich lleoliad gofal iechyd yn digwydd yn y DU.

Os ydych chi'n astudio dramor, gallwch chi hawlio am:

- Hyd at dair taith dwy ffordd y flwyddyn rhwng y DU a'r brifysgol neu'r coleg dramor; ac
- Yswiriant meddygol a fisâu teithio.

Mae rhagor o wybodaeth, gan gynnwys symiau o gyllid, ar gael gan [Cyllid Myfyrwyr Cymru](#).

Cymorth arbennig

Mae'r [grant cymorth arbennig](#) ar gael ar gyfer myfyrwyr sy'n cael budd-daliadau penodol yn ymwneud ag incwm, a'i ddiben yw helpu gyda'r gost o brynu llyfrau ac offer ar gyfer eu cyrsiau a chostau teithio.

Os ydych chi'n gymwys, byddwch chi'n cael cyfradd uwch o fenthyciad cynhaliaeth, a gaiff ei ddyfarnu gyda'r grant cynhaliaeth. Mae'r swm y byddwch yn ei gael yn dibynnu ar incwm eich aelwyd a ble rydych chi'n byw ac yn astudio. Mae'n rhaid ad-dalu eich benthyciad cynhaliaeth, ynghyd â llog.

Mae rhagor o wybodaeth, gan gynnwys symiau o gyllid, ar gael gan [Cyllid Myfyrwyr Cymru](#).

Cronfeydd prifysgolion a sefydliadau

Mae holl brifysgolion Cymru (a'r rhan fwyaf o sefydliadau eraill y DU) yn cynnig rhyw fath o gymorth ariannol dewisol. Mae'r cynlluniau hyn yn defnyddio enwau gwahanol, ond maent yn cynnwys cronfeydd caledi, bwrsariaethau neu ysgoloriaethau.

Maent at amrywiaeth o ddibenion, gan gynnwys gwobrwyo rhagoriaeth academiaidd neu ragoriaeth arall a chefnogi myfyrwyr gyda chostau byw neu drafferthion ariannol. Efallai y byddwch yn gallu gwneud cais am rai cyn i chi ddechrau, a dim ond ar ôl i chi ddechrau eich astudiaethau y mae eraill ar gael. Mae rhai yn grantiau ac mae'n rhaid ad-dalu rhai eraill.

Bydd meini prawf cymhwysedd a rheolau eraill yn dibynnu ar y sefydliad unigol sy'n cynnig unrhyw gynllun o'r fath. Dylech gysylltu â'ch darparwr yn uniongyrchol i gael rhagor o wybodaeth ac i weld pa gymorth neu ddyfarniadau sydd ar gael.

Gallai fod yn ddefnyddiol gwneud hyn cyn i chi ddechrau eich cwrs oherwydd efallai bod cymorth ychwanegol y gallech ei gael yn ystod eich blwyddyn gyntaf.

Dawns, drama a cherdd

Mae'r cynllun DaDA (Dyfarniadau Dawns a Drama) yn cynnig cymorth yn seiliedig ar asesiad incwm ar gyfer ffioedd dysgu a chostau byw mewn rhai sefydliadau dawns a drama preifat yn Lloegr.

Mae cynllun DaDA ar gyfer myfyrwyr rhwng 16 a 23 oed, sy'n dangos talent a thebygolrwydd o lwyddo yn y diwydiant. Mae'r swm y gallwch ei gael yn dibynnu ar incwm yr aelwyd a ble rydych chi'n byw ac yn astudio. Mae rhagor o wybodaeth am y cynllun ar gael ar [wefan Llywodraeth y DU](#).

Mae'r [Ymddiriedolaeth Celfyddydau Ieuencid Genedlaethol yn darparu bwrsariaethau](#) hyd at £1,000 ar gyfer cyrsiau dawns, drama a cherdd i bobl ifanc 12-25 oed. Gellir defnyddio bwrsariaeth i dalu ffioedd dysgu, dosbarthiadau a chostau eraill.

Astudio drwy gyfrwng y Gymraeg

Mae'r Coleg Cymraeg Cenedlaethol yn cynnig nifer o [ysgoloriaethau i fyfyrwyr](#) sy'n dilyn o leiaf ran o'u cwrs prifysgol yn Gymraeg. Mae rhagor o wybodaeth am yr ysgoloriaethau a'r gofynion cymhwysedd ar gael ar ei wefan.

Teithio rhatach

Os ydych chi'n 16-21 oed ac yn byw yng Nghymru gallwch wneud cais am **Fy Ngherdyn Teithio**. Gall Fy Ngherdyn Teithio helpu'r rhai sydd rhwng 16 a 21 oed i gael 30% oddi ar docynnau bws wythnosol, misol neu flynyddol.